

Kopsavilkums sabiedrībai

Inovācijas ilgtspējīgai izaugsmei: Eiropas bioekonomika

Eiropas Komisija ir nākusi klajā ar stratēģiju, lai palīdzētu mūsu sabiedrībai un ekonomikai labāk izmantot atjaunojamos bioresursus.

KĀDA IR LIETAS BŪTĪBA?

Naftas un akmeņogļu rezerves izsīkst, un pasaules iedzīvotāju skaits strauji pieaug. Tajā pašā laikā aizvien nozīmīgāki kļūst atjaunojamie bioresursi, piemēram, augi, mikrobi un dzīvnieki, lai apmierinātu pieprasījumu pēc nekaitīgas un veselīgas pārtikas un dzīvnieku barības, kā arī lai nodrošinātu materiālus, enerģiju un citus produktus, kuri iegūti no bioresursiem.

Mums vajadzīga efektīvāka bioekonomika ar drošiem un ilgtspējīgiem bioresursu krājumiem, ko izmantot pārtikas, dzīvnieku barības, enerģijas un citu preču ražošanā. Tomēr tam nepieciešamie zemes un ūdens resursi ir ierobežoti, un tie ir vajadzīgi arī daudz kam citam. Tāpēc ir vajadzīgas bioekonomikas sistēmas, kas spēj saražot vairāk no mazvērtīgākiem resursiem, tostarp no bioloģiskajiem atkritumiem, tādiem kā pārtikas atkritumi un mežizstrādes atliekas.

Ilgspējīgai ražošanai un bioresursu izmantošanai ir svarīgi, lai tirgū ienāktu jaunas idejas un tehnoloģijas. Tāpēc būtiska nozīme ir pētniecībai un inovācijai.

KAS BŪS IEGUVĒJI, UN KĀDS BŪS IEGUVUMS?

- **Lauksaimniekiem, zvejniekiem, rūpniekiem** būs jaunas iespējas, it īpaši lauku un piekrastes teritorijās, ražot bioloģiskos izejmateriālus un izmantot tos inovatīvos produktos un procesos. Bioekonomika palīdzēs visai ES ekonomikai kļūt konkurētspējīgākai.
- **Zinātniekiem un pētniekiem** būs jaunas izpētes un inovācijas iespējas. [Pētniecības programmā "Apvārsnis 2020"](#) [55 KB] vien bioekonomikai, pārtikas nekaitīgumam, ilgtspējīgai lauksaimniecībai un jūras un jūrniecības izpētei ir atvēlēti 4,7 miljardi eiro. Tas līdz 2025. gadam varētu radīt 130 000 darbavietu un 45 miljardus eiro pievienotās vērtības bioekonomikas nozarēs.
- **Sabiedrība** – atbildīgā bioekonomikā ir vajadzīgi līdzdalības modeļi, kuri iesaista pilsoņus un galalietotājus, lai nodrošinātu spēcīgu bāzi politikas veidošanai un apzinātai sabiedrības izvēlei.
- **Eiropa un pārējās pasaules daļas** — bioekonomika var mums palīdzēt atrisināt problēmas, ar kurām saskaras cilvēki visā pasaulē, piemēram, pārtikas nodrošinājums, klimata pārmaiņas, ilgtspējīga dabas resursu apsaimniekošana un Eiropas atkarība no neatjaunojamiem resursiem.

KĀPĒC IR JĀRĪKOJAS TIEŠI ES?

Vienīgi Eiropas Savienībai ir resursi un autoritāte, lai šajā jomā efektīvi rīkotos, jo:

- risināmajām problēmām ir Eiropas un visas pasaules mērogs (sk. iepriekš);
- vairākas ES politikas jomas ir ārkārtīgi svarīgas rūpniecības nozarēm, kuras ir saistītas ar bioekonomiku, piemēram, lauksaimniecībai, mežsaimniecībai, zivsaimniecībai, pārtikas rūpniecībai, celulozes un papīra ražošanai, ķīmiskās rūpniecības, biotehnikas un enerģētikas segmentiem;
- izpētei un inovācijai, kas ir vajadzīga bioekonomikas attīstībai, jāsasniedz ekspertu zināšanu kritiskā masa, kas nav pa spēkam atsevišķām valstīm.

KĀ STRATĒGIJA DARBOSIES?

ES bioekonomikas stratēģijā ietilpst 12 konkrēti pasākumi, kuri jāveic ES, valstīm un reģioniem. Tie ir iedalīti trijos tematos:

- 1) investīcijas pētniecībā, inovācijā un prasmēs;
- 2) labāka politiskā sadarbība un ieinteresēto aprindu līdzdalība;
- 3) pilnveidotāki tirgi un lielāka konkurētspēja bioekonomikas nozarēs.

[Inovācija noturīgi izaugsmei: Eiropas bioekonomika](#) [88 KB]

KAD STRATĒGIJA SĀKS DARBOTIES?

Stratēģija stājas spēkā nekavējoties. Tajā ietverti daudzi pasākumi, kurus Eiropas Komisija jau sākusi īstenot, un dalībvalstis, reģioni, zinātnieki, nozares un pilsoniskā sabiedrība ir aicināti iesaistīties.